RAMON JOFRÉ

L'AVE-MARIA DE GOUNOD

UNA PESETA

RAMÓN JOFRE

968

L'Ave-María de Gounod

Idili en un acte, original y en prosa

Estrenat, ab éxit, en el Teatre Catalá, instalat en el de Romea, la nit del 24 de Mars de 1905.

Al Sr. D. Joseph Pastor.
A vosté qu'él publich may lo
creda e escolta, i pensi de treballar
per ells, li dona un aplaudiment
de Ramón Jofre

BARCELONA
Imprempta Maguncia: Palla, 6
1905

REPARTIMENT

Personatjes	Actors
VICTORINA	*D.ª Carmen Jarque*
D.ª JULIA.	» *Adela Clemente*
PEPE	*D. Pere Codina*
LEOPOLDO	» *August Barbosa*
D. FERNANDO	» *Modest Santolaria*
D. ERNEST	» *Vicens Daroqui*
TOMÁS (criat)	» *Casimir Ros*
TONET (criat)	*N. N.*

La escena á Sant Gervasi.—Epoca actual.

Dreta y esquerra la del actor.

Ningú podrá traduhir, representar ni reimprimir aquesta producció, sense permís de son autor.

La «Sociedad de Autores Españoles» és la única encarregada de aquesta obra, y ab ella deurán entendres tots quants vulgan representarla.

(Queda fet el dipósit que marca la lley)

ACTE ÚNICH

La escena representa un salonet ben amoblat. Al mitx una tauleta ab varis periódichs. Balcó al foro y portas á dreta y esquerra. Molts quadros á las parets.

ESCENA PRIMERA

D.ª JULIA y D. FERNANDO. La primera ab un periódich á la má.

JULIA

Ja ho veus: per ocuparsen els periódichs, no és possible que sigués una operació vulgar.

FERNANDO

No dich lo contrari; sols vuy manifestar que al parlarse tant de aquesta operació, és més per la importancia del operat, del que tothóm en parla, que pe'l talent del especialista.

JULIA

Será com dius; pero els elogis van dirigits al meu fill y nó al pacient. A quí enalteixen és al sabi, nó al potentat.

FERNANDO

Pero, digas: quantas y quantas operacións haurá

669233

fet més importants que aquésta, y vés si may, com avuy, se n' ha ocupat tant la prensa.

JULIA

De tots modos, li espera un brillant pervindre.

FERNANDO

Aixó no té cap dupte.

JULIA

Y donchs, ¿qué més pots desitjar per la teva filla?

FERNANDO

Tu creus que jo me hi hagi oposat may?... Nó, dona, nó! Lo que jo vull és qu' ella siga ditxosa, ja ab ell, ó ab un altre; en una paraula: no voldría de cap manera tórcer la seva inclinació. Si els dos están conformes, *santo y bueno:* que 's casin... y no en parlém més.

JULIA

Ell la estima, y ella ha dit mil vegadas qu' está conforme ab lo que nosaltres fem. *(En aquest moment se sent dins el piano tocant l' Ave-María.)* ¡Ditxós piano!...

FERNANDO

Té: ho veus?

JULIA

Qué?...

FERNANDO

L' Ave-María de Gounod...

JULIA

¿Qué vols dir?

RBC NcU

FERNANDO

Que aquestas notas són la negació de quant pugan dirte 'ls seus llavis... Aquést és el seu primer y únich amor.

JULIA

La música?...

FERNANDO

Sí, la música... Dich mal: el que sigué 'l seu mestre.

JULIA

Bah, bah! Deixemnos de tonterías. Nosaltres no podém pas anar á Italia, buscar en Leopoldo, agafarlo per una orella y dirli· «Ara prou de aqueix país; cap á Espanya, que la Victorina t' espera pera casarse».

FERNANDO

Dóna...

JULIA

Desde 'l moment que may més se ha recordat de ella, és senyal que ha trobat millor acomodo, y per aixó sol mereix que ni solzament se 'n parli. El seu modo de procedir és sols digne de la indiferencia.

FERNANDO

...¿Ell haberse olvidat de la meva filla?... May!

JULIA

Y donchs, ¿qué significa que ab quatre anys que fa que va marxar, pera perfeccionarse en la pintura, no ens hagi arribat la més petita noticia, de tres anys á n' aquesta part?... Desengányat: era molt jove y tenía el cap molt plé de ilusións...

FERNANDO

No 'm convencerás pas.

JULIA

Digas ¿á qué ho atribueixes?

FERNANDO

No ho sé.

JULIA

Suposo que 'l havernos traspassat desde Valencia á aquí á Sant Gervasi no és motiu pera creure que se hagin perdut las cartas qu' ell, si és que ha escrit...

FERNANDO

Nó; no és aixó.

JULIA

Y donchs?...

FERNANDO

Molt senzill: en Leopoldo és mort.

JULIA

¡Cóm!...

FERNANDO

Sols aixís s' esplica el seu silenci.

JULIA

Allavoras, si és com suposas, encare més motiu pera que 'ls casém quant més aviat millor.

FERNANDO

Ja 't tinch dit que hi estich conforme, mentres ella no hi trobi inconvenient; pero de cap modo no vuy que, contra la seva voluntat, es determini res.

JULIA

Aixó desde luego!... ¿Quína hora tením? En la carta diu que l' esperém á las dugas á la estació.

FERNANDO

Donchs, mira: ja són tres quarts. Si volém arribarhi á temps no podém entretenirnos; del contrari...
(*Se sent el piano.*)

JULIA

Sí, sí... Té; aquélla encare está dali que dali... ¡Ditxós piano!

FERNANDO

Qué vols!... és la única distracció... Bah! Aném?

JULIA

Desseguida.

FERNANDO

Victorina! Victorina!... (*Cridant.*)

VICTORINA

(*Dins.*) Papá?...

FERNANDO

(*Anant cap á la porta esquerra.*) Mira: ens arribém fins a la estació de Barcelona.

ESCENA II

Dits; VICTORINA

VICTORINA

Vamos, tieta, ara si qu' estará contenta ¿veritat?

JULIA

Molt, filleta meva. ¿Y á tu no t' alegra?

VICTORINA

Sí.

JULIA

Vaja, no vulgas dissimular, que també t' interessa l' arribada d' en Pepe.

VICTORINA

Naturalment.

FERNANDO

El temps passa y em sembla que hi arribarém á missas ditas.

VICTORINA

Vagin, vagin.

JULIA

¿Que vols venir?

VICTORINA

¿Are m' ho dihuen?..

FERNANDO

Nó, nó. (*A Julia.*) (Per més que sigan cosins, no és convenient.)

JULIA

(Tens rahó.) (*A Fernando.*) Adiós, nena. (¿Estás contenta?)

VICTORINA

(Si, tía.)

JULIA

Torném luego.

FERNANDO

Y no sols... Adeu.

VICTORINA

No triguin.

FERNANDO

Nó. (*Mutis els dos per la dreta.*)

VICTORINA

(*Veyentlos sortir, després d' una petita pausa se assenta.*) Ja tot se ha acabat. ¡Pobres ilusions mevas! ¿qué ha sigut de vosaltres? ¿Aquells sonmis de ventura, ahónt són? ¡Pobre cor, quant mal t' han fet! S' ha mofat de la teva fe ¡Ha jugat ab tú, com un nin ho fa ab la seva més ínfima joguina! ¿Es possible, Deu meu, que aquells juraments fossin mentida?.. ¿Es possible qu' aquellas paraulas no sortissin del seu cor? ¿Es possible fingir tan miserablement, fins al extrém de mullar ab las sevas llágrimas aquestas mans que tenían las sevas, aixís, pretas, mentres ab veu armoniosa em deya: «Sí, amor meu! . (*Campana dins.*) ¡may t' olvidaré, may! ¡O teu ó mort!» ¡Ah! ¿Y si sigués aixís?.. ¡Nó, Deu meu, no ho vull, no ho puch creurer! ¿Ell mort?.. Impossible, no pot ser... ¿viuría jo, per ventura, si ell hagués deixat d' existir? ¡No ho sé, no ho sé!... Mare meva!

ESCENA III

VICTORINA; D. ERNEST y CRIAT

CRIAT

Sí, senyor, han sortit. Aquí té la senyoreta. (*Mutis.*)

ERNEST

Esta bé. Victorina?

VICTORINA

¡Ah! Tío, ¿vosté per' aquí? Jo 'm creya que havía baixat á Barcelona, fins á la estació de Sarriá?

ERNEST

¿Per qué? Mitja hora avans ó després, ¿qué més té? Per altra part, no m' agrada; allí al devant de tothom... ¿m' entens? Per rebre impresions, bonas ó dolentas, á casa: aixis ún pot obrir de bat á bat las portas..,

VICTORINA

¿Del cor?

ERNEST

Y las dels ulls. Perque jo, quan ploro, *y* particularment de goig, en passo avía. Vull dir que ho faig de debó.

VICTORINA

Peró, ¿qué fa dret? Que no vol seurer?

ERNEST

Sí, dona, sí. (*Seu.*) Y parlant de tot: Suposo que aquesta arribada t' omplirá de satisfacció.

VICTORINA

Prou.

ERNEST

Vaja; estava escrit: Tu havías de ser la muller de un home de talent.

VICTORINA

¿Per qué ho diu?

ERNEST

Dona; aixó es canta sol. En Leopoldo, que... no sé qué pensarne, hauría sigut un pintor dels de primera talla; y en Pepe, com á metje, ja ho és.

VICTORINA

Sí... crech que sí...

ERNEST

Creus?... Que no has llegit els periódichs? Si á Madrit, avuy, no 's parla d' altra cosa.

VICTORINA

Sí, ja ho sé.

ERNEST

Noya, pots estar ben orgullosa de tenir semblant partit. Oh y qu' ell t' estima de veras. Una y mil vegadas ha dit: «Si ella arriba á estimarme, seré 'l més ditxós dels sers creats».

VICTORINA

Ah! (Deu meu!)

ERNEST

Ara, fora pena. Pósat ben bonica y... nó: de bonica sempre ho ets...

VICTORINA

Tío...

ERNEST

Rés, animat, que no poden trigar gaire á ser aquí.

Qué fás?.. que no estás contenta? Nena; si fins crech qué ploras... Tonteta!...

VICTORINA

Nó... res d' aixó...

ERNEST

¿Encare gosas á dir lo contrari? Vaja, qué tens? Es qu' encare pensas ab en Leopoldo?... No siguis de aqueixa manera. Qué pots esperar? Fa més de dos anys y mitj que no 'n sabém res, y deus comptar que quan ha deixat d' escriurer, tindrá 'ls seus motíus; ó és que s' ha olvidat de tú, ó és...

VICTORINA

Mort.

ERNEST

Tu ho has dit.

VICTORINA

Pobre!... (*Toca una campana que se suposa ser de la porta del jardí.*)

ERNEST

Déixat de tonterías y pensa que t' espera un hermós pervindre.

VICTORINA

Deu ho vulga, padrinet del meu cor!

ERNEST

Sí, filleta, sí; vaya si ho voldrá.

ESCENA IV

Els mateixos; PEPE y CRIAT per la dreta

CRIAT

(*Dins.*) Cap aquí, cap aquí.

ERNEST

Eh?

PEPE

Tío!.. Victorina!

ERNEST

Aixís, ben fort! (*Abrassantlo.*)

VICTORINA

Pepe!..

ERNEST

Animo!... una abrassada. ¿Qué feu parats?... (*Victorina y Pepe s' abrassan.*) Aixó és!

PEPE

Quánt desitjava veurels.

ERNEST

Y donchs, ¿que vens sol? ¿No has vist la mamá y el tío Fernando?

PEPE

Nó, y á fe que m' ha estranyat. Cóm no han vingut?

ERNEST

Sí, home; ab seguritat qu' están espera que t' espera á l' estació de Sarriá pera pujar plegats.

PEPE

Si qu' ens hem lluhit! Alashoras en el tren que s' ha creuhat ab el meu hi anavan ells?...

ERNEST

Això és. Vaya una bromada!

VICTORINA

Y ara són capassos de estarshi un parell d' horas.

PEPE

Tens rahó; Res; sens perdrer temps, m' en vaig altre cop. Ja no 'm vindrá de nou

ERNEST

Fuig, home; ja hi aniré jo.

VICTORINA

Vol dir?...

ERNEST

Es clar. Potser sí que permeterías qu' en Pepe tornés á agafar las camas...

PEPE

Això ray!

ERNEST

De cap manera. No 't moguis. Vaig per ells.

PEPE

Com vulga.

ERNEST

Sí, sí. Fins desseguida. (*Mitj mutis.*) Ah!... quedéu sols...

PEPE

Vol callar!...

ERNEST

Es una broma. Hasta luego. (*Mutis.*)

PEPE *y* VICTORINA

Passiho be. (*Pausa.*)

PEPE

Que no seus?

VICTORINA

Sí... Y tú?

PEPE

També. (Qué hermosa és!) (*Se uhen.*)

VICTORINA

(Qué 'm dirá?)

PEPE

No t' alegra la meva arribada?

VICTORINA

Sí, de veras. Y ho dich ab tot el cor.

PEPE

Pobre cosineta!... Tu prou vols dissimular; prou vols fer el cor fort; peró basta sentir las pocas paraulas que llensan els teus llavis, per compendrer l' estat de la teva ánima.

VICTORINA

Ah!

PEPE

Si ho veig clarament. Encare anihuan dins teu els hermosos recorts de aquells temps tan venturosos que tan depressa han passat per tú. ¡Pobre Victorina!

VICTORINA

Pepe, amich meu!...

PEPE

Has dit be: amich teu... amich de debó; pero ab una amistat com may l' haurás sonmiada; ab una amistat que vuy que arribi á lo sublím; ab una amistat exemplar.

VICTORINA

Ja ho sé; be 'ls coneixo prou els teus nobles sentiments. Tu mereixes molt, molt més de lo que jo puch donarte, perque ets generós; pero per més que volgués olvidar... ¡impossible!... Pepe; no puch!... no podré!... y... perdona... perdona á n' el meu pobre cor si no sab apreciar lo que vals, lo digne qu' ets d' esser estimat! Pensa que no soch jo qui el mana; és ell, ell!... Oh! No et mereixo, no soch digne de tu; nó, nó, mil voltas nó!...

PEPE

Sí ho ets; no solzament de mi, sino de tothom. ¿Pensas, potser, que aquest amor que 't dona vida y que 't mata á la vegada, pot mirarlo may níngú ab indiferencia? Nó. Lo que tu sents, la constancia ab que guardas aquells recorts, enlloch de humiliarte deuhen enaltirte; y jo, com individuu de la teva familia, em sento orgullós de que corri per las mevas venas la teva generosa sanch. Ara, com amich, admiro aquesta conducta digne d' exemple; y si dintre de un, dos, tres anys, quan vulgas: quan creguis que unida ab mi

puguis ser menos desventurada, alashoras sols deus dirme: «Pepe, fesme la teva esposa».

VICTORINA

¡Oh, qué noble!

PEPE

Sí, Victorina; y fins te asseguro que, ab la meva constancia, em crech capás de sembrarte un camí de flors, si no tan hermós com tu l'habías concebut, potser lo suficient pera ferte passar aquesta vida ab menos dols dels que pressents. Sí, videta meva! També quan, en busca de repós, apoyis el teu cap sobre 'l meu pit, si no hi trobas tots els bells ideals que habías sonmiat, hi trobarás el suficient calor y carinyo pera assecar totas las llágrimas que las penas—si és que encare existeixin,—fassin brotar de aquestos hermosos ulls!...

VICTORINA

Gracias; gracias! ¡Quánt te agraheixo el be que 'm fas! ¡cóm sabs llegir fins en el fons de la meva ánima! ¡quánt te hauría estimat si l' Etern no ho hagués disposat de altra manera!... Fou el primer amor; fou com la violeta la primera en pendre color adornant la neu que la rodeja. Va neixe com la exhalació, y al igual qu' ella, ha deixat sols runas al fondres el seu brill seductor. ¡Ah, Pepe; amich del cor... quánt he sofert!

PEPE

Si ho sé; pero no ploris... es dir, sí, val més: plora; que 'l plor pot mitigar las penas, y jo, el teu amich, estaré sempre aprop teu pera aixugar aquestas llágrimas, que jamay podrán despertar en mi la més petita sombra de gelosía.

(*Toca la campana, figurant á la porta del jardí.*)

VICTORINA

Y farás be, perque aquest amor sigué fill de la llógica. Un día y altre día junts; jovens els dos; els dos iguals sentiments... Ell vivía per l' art, sonmiava la pintura. ¡Quántas vegadas, á instancias mevas, deixava els pinzells pera donar un tribut á la música! Ell ha sigut el meu mestre; ell me ha fet sentir l'amor á lo ideal. ¿Compréns, ara, si una simpatía nascuda aixís, las arrels que deixa poden extirparse fácilment?...

PEPE

Jo sols comprench que avuy no deus tenir ja cap esperansa, y, per lo tant, és un deber teu fer lo possible per olvidar; nó bruscament, com qui fuig de perniciós contagi, sino poch á poch, pero ab constancia, com ho fa el bálsam al obrar sobre 'ls mals físichs.

VICTORINA

Probaré y...

PEPE

Qué?..

ESCENA V

Els mateixos; FERNANDO, ERNEST y JULIA

ERNEST

Té, ¿qué vos deya?

VICTORINA y PEPE

(*Alsantse.*) Ah!...

JULIA

(*Abrassantse.*) ¡Fill meu!

PEPE

¡Mamá!

FERNANDO

Y per mi que no hi há res?

PEPE

(*Abrassantlo.*) Tío, ja sab cóm se l' estima.

FERNANDO

Sí, sí, aixís... Noy, estás ben bó!

JULIA

Y ara, seyém; ¿no vos sembla?

FERNANDO

Es veritat.

JULIA

Ey, tu! Jo et vuy al meu costat.

ERNEST y FERNANDO

Y jo.

PEPE

Ja em faré á bossíns, y aixís...

ERNEST

Nó, noy, que farías falta á *la humanidad doliente...*

PEPE

Sempre de humor!...

ERNEST

Seyéu; ja em conformo en quedarme á segón terme.

JULIA

Y tu, nena, ¿que no li dius res al cosinet?

ERNEST

Sí; espera el teu permís! ...No se 'n deuhen haber dit pocas de cosas ¿eh, noys?

PEPE

¡Pot comptar!... (*Seuhen.*)

FERNANDO

De veras?

PEPE

Tot.

FERNANDO

(*A Victorina.*) ¿Qué hi dius?

VICTORINA

Sí, papá.

JULIA

Aixís: las cosas fetas y ditas.

ERNEST

Aixó será al revés: ditas y fetas.

FERNANDO

¡Dígali atxa!

ERNEST

Bueno. Ara contans qué tal ha anat per Madrit.

JULIA

Just. Digas, digas.

FERNANDO

No siguéu de aquesta manera; deixeulo descansar del viatje. Be prous días quedaránl...

VICTORINA

Té rahó el papá.

JULIA

Nó... sols voldría sapiguér...

PEPE

¿Qué?... Si tot ja ho saben per las cartas que 'ls hi tinch escritas.

ERNEST

La operació va resultar *á pedir de boca;* ¿no és aixó?

PEPE

No podía esser de altra manera.

JULIA

Cóm s' entén?

PEPE

Molt senzill; no volía més que un xich de cuydado, y jo vareig posarli tot. Quín remey!... Lo que vaig fer jo ho podía fer qualsevol altre que hagués tingut serenitat al operar.

ERNEST

Ni tanto ni tan calvo.

PEPE

No es fassin ilusións: lo que pot fer ún pot ferho un altre.

ERNEST

Pero no ho fa.

PEPE

Es qüestió de sórt.

FERNANDO

Noy, ó tu ets massa humil ó els periódichs te alaban massa.

PEPE

Será aixó ultim.

ERNEST

Jo crech més be lo primer.

PEPE

Gracias, tío...

FERNANDO

Vaya, vaya, ab en Pepe!...

ERNEST

Ja és hora que siga nostre!

JULIA

Y tu, Victorina, sembla qu' estás molt poch animada?...

VICTORINA

No ho cregui; estich ben contenta.

JULIA

De debó?...

VICTORINA

Si, tía.

JULIA

Sembla que ho digas d' un modo... Ves, seu aquí. Pepe, veyám si la animas.

(*S' aireca y ofereix el seu puesto á Victorina, quedant en un grupo, Julia, Fernando y Ernest, á la dreta. Victorina y Pepe forman un altre grupo á la esquerra, encare que no molt separat l' un de l' altre.*)

VICTORINA

Si estich contenta.

JULIA

Bueno, bueno. Seu. (*A Pepe que se ha alsat.*)

PEPE

Ja m' hi vols al teu costat?

VICTORINA

Prou sabs que sé lo molt que mereixes.

ERNEST

Aixís, dona, aixís!

JULIA

Farán bona parella, veritat?

FERNANDO

Sí.

JULIA

No se; al véurels aixís junts experimento un goig...

PEPE

(¿Torna la tristesa?) (*A Victorina.*)

VICTORINA

(Pepe!...) (*Id.*)

PEPE

(Tonteta!) (*Id.*)

JULIA

Qué 't sembla?... (*A Ernest.*)

ERNEST

Qué?... que si fos mes vell, ho dich ab franquesa: fins crech que m' hi cauría la baba.

JULIA *y* FERNANDO

Ja, ja ja!

PEPE

(Riuhen...? Per qué?) (*A Victorina.*)

VICTORINA

No és de nosaltres. ¿Vols que riguin de las mevas llágrimas?

PEPE

Es cert: no és de nosaltres...

JULIA

Y de quín paré ets, Fernando? No 't sembla que será qüestió d' arreglar papers, perque, com á cosins que són, sempre s' entreté la cosa.

FERNANDO

Ja sabs el meu modo de pensar: si ells están conformes, per mi quant més aviat millor.

ERNEST

Si aixó es clar com l' aigua. Aquí no hi ha altre remey que la casaca.

FERNANDO

Poch sabéu l' alegría qu' experimentaré 'l día que siga un fet.

PEPE

(Sí, amigueta meva: serás felís, y jo...)

VICTORINA

Si puch olvidar...

PEPE

Fesho; te ho agrahiré ab tota l' ánima.

VICTORINA

Faré quánt pugui, perque ets mereixedor de tot.

ERNEST

Suposo que será qüestió de arribarnos fins á casa; els noys tenen també 'l sen dret de abrassarlo á n' en Pepe.

FERNANDO

Sí, Julia; el teu germá té rahó.

JULIA

Es veritat, pocas ganas que tenen de véure! ¡pobres fills meus!

FERNANDO

Aneu, aneu: peró espero que més tart tornareu á veurens.

JULIA

Just. ¿Y per qué no podeu venir vosaltres? Tant hi há d' aquí á casa, com de casa aquí.

ERNEST

Ben xafat!

FERNANDO

Ca! No ho espereu pas...

JULIA

¿Qué vols dir?

FERNANDO

Que tinch la paella pel mánech.

ERNEST

Tu dirás...

FERNANDO

¿Quán has vist que la promesa de bonas á primeras es presenti?

JULIA

Entre nosaltres no deuhen existir aquestas etiquetas.

ERNEST

Després, són cosins germans...

FERNANDO

Ho eran. (*S' aixecan els tres.*) Desde 'l moment que quedan promesos han deixat de ser parents. (*A Pepe.*) Ja ho sabs, Pepe...

PEPE *y* VICTORINA

Eh!...

FERNANDO

...Si vols veurer á la pubilla, d' avuy endevant tindrás de péndret la molestia de venir aquí.

PEPE

Qué vol dir?

FERNANDO

Ves, la mamá t' ho dirá.

VICTORINA

Papá...

PEPE

Digui...

FERNANDO

Ja ho sabreu; tingueu espera.

ERNEST

Bueno, crech jo que no és cas de ferlos glatir més. ¿Qué més té avuy que demá? Estém en familia...

JULIA

Ben cert.

ERNEST

Feina feta no hi ha que pensarhi. Eh, Fernando?

FERNANDO

Efectivament.

ERNEST

Donchs, sapigueu d' una vegada, qu' els vostres papás, en vista de que sembla qu' els dos no os mireu ab indiferencia, han determinat...

(*En aquet moment se deix sentir al carrer un violí que toca l' Ave-María de Gounod.*)

VICTORINA

Ah!... (*Vol alsarse de la cadira y torna á caure sentada.*)

PEPE

Victorina! (*Volguent auxiliarla.*)

FERNANDO

Filla!

ERNEST

Qu' és?... Nena...

JULIA

Ah! Ja entench... (¡Ditxós Ave-María!...)

VICTORINA

Nó! no és res... Aquestas notas...
(*Aixecantse ajudada per Pepe.*)

PEPE

(Amiga meva!...)

VICTORINA

(¡Gracias!)

FERNANDO

Tonteta! No siguis aixís.

ERNEST

Algún músich ambulant...

VICTORINA

Callin... (*Ab molta pausa es dirigeix al balcó del foro, apretantse ab una má el pit com si temés perdre alguna de las notas que despedeix el violí. Molt sentit.*) Oh!... cóm se sent la música... Nó, no és un

músich vulgar...: és un artista... ¡Qué be ho diu!... Aixís...; aixó és. Aixís; ab aquesta fe ho sentía en... (*Arriba al balcó; fa acció de tirar un portamonedas baix y el deix caure á terra al veure á Leopoldo.*) ¡Ah!... (*Ab un crit de l' ánima.*) Leopoldo!! (*Cau als brassos de Pepe.*)

PEPE

¡Vida meva!

VICTORINA

Qué ha dit!

FERNANDO

Filla!

ERNEST

¡¡Ell!! (*Mirant al balcó. El violí continúa.*)

JÚLIA

Qué!...

ERNEST

En Leopoldo!

FERNANDO

Sí... sí... (*Mirant.*) Ho és. Victorina!...

VICTORINA

Papá... ¡Quína ilusió!...

FERNANDO

¿Ilusió, dius?

PEPE

(¡Pobres esperansas mevas!)

JULIA

Tonet. (*Cridant.*)

TONET

Senyora... (*Apareixent.*)

JULIA

Ves a baix, y á aqueix músich allúnyal de aquí... Corre...)
(*Pepe deté á Tonet y li parla baix. Aquell fa mutis.*)

VICTORINA

Será realitat?... Aquestas notas...

ERNEST

Cálmat...

VICTORINA

Jo el vull véurer!...

FERNANDO

Pero... ¿qué significa? .. ¿Cóm pot ser qu' en Leopoldo vagi aixís... com un... (*Para el violí*)

VICTORINA

No ho sé; pero és ell... Sí, papá; per favor, que pugi... (*Va al balcó.*) desseguida... ¡Leo...! Qué?: ¿ja no hi és?... Aném; corrém... (*Anant á la porta.*)

ESCENA VI

Els mateixos; LEOPOLDO y TONET. Leopoldo és cego, vesteix ab jaqué: tot el trajo negre, pero molt usat, encare que nó ridícul. Tots els seus posats deuhen ser distingits, deixant véurer qu' és artista. Porta un violí á la má.

TONET

(*Acompanyant á Leopoldo.*) Ja és aquí. (*Mutis.*)

TOTS

Ah!...

LEOPOLDO

Senyors... Estich á las sevas...

VICTORINA

¡Leopoldo!

LEOPOLDO

Oh! ¿Ahónt soch?... (*Déixant cáurer el violí.*) Aquesta veu...!

VICTORINA

...Tan prompte has olvidat? (*Ab extranyesa.*) Ja no em coneixes?...

ERNEST

(No comprench).

LEOPOLDO

Sí, Victorina... Llum! Llum, Deu meu! ¡Llum y morir!...

PEPE

Ah!... (*Se acosta y mira cara á cara á Leopoldo.*)

TOTS

¿Qué diu?

PEPE

Sí... diu be... ¡Es cego! (*Molt sentiment.*)

TOTS

¡¡Cego!!

VICTORINA

¡¡¡Oh!!!

JULIA

Desgraciat!

FERNANDO

(¡Pobres fills meus! ¡Quín torment!)
(*Pausa. Tots els personatjes quedan sense saber qué fer y mirant ab dol á Leopoldo.*)

LEOPOLDO

(*Al veurer que ningú li diu res, prenent per indiferencia l'actitut dels personatjes, fa actitut de anarsen; després diu ab moltíssim sentiment:*) Sol, tot sol! Trist com las tenebras que 'm rodejan! Fret per tot mon vol; ni una guspira de calor pe 'l pobre desheretat de la sórt!!... Soch una tomba errant que sols inspira indiferencia ó estupor!... Sí, ja ho endevino; ja ho sé: jo soch com la sombra del mansanillo, que á son vol és marceixen las més hermosas flors... Igual que l' arbre malehit, ahont s' hi asfixian els incauts aucells, aixís mateix en els meus brassos las més rialleras ilusións es transforman en fatídichs esglays de agonía!...

VICTORINA

Nó... (*Deixantse caure en els brassos de Julia.*)

LEOPOLDO

Adeu per sempre! Qui ha perdut la gloria sonmiada; qui no pot ser ja un geni; qui no pot mirar ja el sol cara á cara, és indigne d' amor y d' amistat, sols pot inspirar llástima! Adeu... (Sol qu' espero?...)
(*Fa actitut de marxar y al ferho ensopega ab el violí que ha quedat á terra, y ab un crit de l' ánima l' agafa y l' apoya sobre 'l pit.*)

Ah! Sí; la música! Tu no m'abandonarás may!... May!... May!...

(*Cau abatut en una cadira auxiliat per Pepe y Victorina. Tots s' acostan á ell.*)

TOTS

Oh!

VICTORINA

Leopoldo! Mort!!

PEPE

Nó, no és res. (*Trayentse un botellín.*)

VICTORINA

Tía!...

JULIA

Vina ab mi.

VICTORINA

Vuy dirli...

JULIA

Nó, are nó; anem. (*Mutis las dos esquerra.*)

PEPE

Leopoldo, amich meu!...

LEOPOLDO

Pepe... ets tu?

PEPE

Sí, jo que may t' abandonaré. Tomás! (*Cridant.*)

FERNANDO

Qué vols?

PEPE

Passarlo á una altre habitació.

ESCENA VII

Els mateixos; TOMAS

TOMÁS

Senyors...

PEPE

Ajudam. *(Per Leopoldo.)*

LEOPOLDO

Nó, ja puch sol... gracias!

FERNANDO

(Deu meu!)

ERNEST

(Desventurat!)

(Leopoldo s' apoya en el bras de Pepe y Tomás. Tots fan mutis per l' esquerra. Fernando y Ernest van darrera d'ells, pero al arribar á la porta quedan mirantse l' un al altre. Moment de pausa.)

FERNANDO

Ernest!

ERNEST

Fernando!... Ja ho comprech.

FERNANDO

Comprens! dius?

ERNEST

Aquesta arribada inesperada...

FERNANDO

Ben cert. No sé quína solució pot pendre aquest conflicte.

ERNEST

Per mi, que no és tan difícil de resoldrer.

FERNANDO

Tu sabs molt be que vareig donar paraula á n' en Leopoldo...

ERNEST

Es veritat. Pero jo no crech qu' en l' estat que avuy es troba, conservi las pretensions d' aquell temps. Es cego. Veritat que, per qualsevol altre causa, aquesta desgracia deuría ser un llas que lligués més fort la paraula empenyada; pero en el cas present, estich ben segur qu' ell mateix renunciará.

FERNANDO

Y ella?

ERNEST

Ella?... compendrá qu' és impossible.

FERNANDO

Y si no vol compendrer? Y si insisteix en realisar el seu propósit?

ERNEST

Tu lo que deus fer, ayans de determinar, és consultarho...

ESCENA VIII

Dits; PEPE

Qué? *(Al veurer á Pepe.)*

ERNEST

Pepe?...

PEPE

Tios...

ERNEST

Pobre Leopoldo!

PEPE

(Ell... y jo?...) Sí; pobre... pero qui sab?...

FERNANDO

No comprench...

PEPE

Té unas cataratas que...

ERNEST

Creus, tal vegada? ..

FERNANDO

No són incurables?

PEPE

No sé... tinch que consultarme.

ERNEST

Qué fa?

PEPE

Descansa. En Tomás está al seu costat.

ERNEST

Ben fet. *(Pausa.)*

FERNANDO

Pepe...

PEPE

Diga.

FERNANDO

No sé qué dirte.

PEPE

Ja ho endevino. El té pensatíu l' arribada...

ERNEST

Ni més ni menos. Pero lo que jo dich, és que no pot ser qu' en Leopoldo vulga reclamar la paraula que li van donar.

FERNANDO

Quí sab?...

PEPE

No es preocupi, tío. Vol deixarho á la meva má?

FERNANDO

Sí.

PEPE

Puch obrar sens que may es consideri ab dret de reprotxarme, si és que cometo un error?

FERNANDO

Obra com te dicti la conciencia.

PEPE

Gracias. Déixinme pensar.

ERNEST

Quedas sol. Anem á veurer la Victorina.

FERNANDO

Veyám quin és el seu ánimo.

ERNEST

Fins després. (*Mutis esquerra.*)

PEPE

Sí, sí. ¿Qué dech fer? ¿cóm dech obrar? ¡Deu meu: inspireume! (*Pausa*)

(*Despres de veurer sortir á Fernando y Ernest, té un moment de lluyta y per fi es deixa caurer á una cadira.*)

¿Qué és aixó? He pogut duptar un sol moment?... Nó; ells poden ser ditxosos: encare poden veure brillar l' explendorós sol de la felicitat. A la meva má está tornarli la llum... Per en Leopoldo, la vista és la vida, l' amor, la gloria; per mi, el desengany, la desesperació, la mort. Aquí, dintre de aquest estoitx (*Referintse á ún que porta á la butxaca.*) hi há la llum, que per mi será las tenebras... ¡Trista missió la méva!: pera gosar aquest amor qu' és la vida; pera realisar els meus sonmiats ideals, és precís que fins insulti la Ciencia y rebaixi la dignitat de Deu, ja que á Ell sol dech la inteligencia que posseeixo; és precis que donga al olvit el llas sagrat de l'amistat!... ¿Seré capás de olvidarlo?... (*Petita pausa.*)

La solució no pot ser mes expedita: si ell recobra la vista, la Victorina será la seva esposa; de lo contrari... Oh! no ho vuy!... Y soch jó mateix que dech firmar la sentencia?... ¿Un altre faría aquest sacrifici?... (*Al cor.*) ¿Qué?... dius que nó?... Tens rahó!: ningú deu entregar la seva vida per un altre; és contra las lleys de la naturalesa... Dius be: busco un pretext... marxo y... Sí; estich resolt; (*Es dirigeix á la*

porta dreta y torna al mitj de la escena.) me hi va la vida! (*Transacció.*) Oh! Miserable de mi! Lluny la material Parla, conciencia, parla!... Aixís... aixís... Primer el deber!... (*Mutis dreta.*)

ESCENA IX

LEOPOLDO acompanyat per TOMAS

LEOPOLDO

Gracias; ja em pots deixar.

TOMÁS

Aquí té una cadira.

LEOPOLDO

Be. (*Seu.*) Y tu?...

TOMÁS

¿Qué vol dir?

LEOPOLDO

Que no seus?...

TOMÁS

Jo?... devant de vosté?...

LEOPOLDO

Tonto!... si tampoch ho veuría.

TOMAS

Ah! Y per aixó creu que dech tenirli menos respecte?...

LEOPOLDO

Tomás!...

TOMÁS

Molts es conformarían en treures un ull per que un altre 's tornés cego. Donchs jo, y ho pot ben créurer, me 'n deixaría treure ún per que vosté tornés á la vista.

LEOPOLDO

¡Amich meu!

TOMÁS

Ho juro!

LEOPOLDO

Sí, ho crech. (Quant be m' ha fet.)

TOMAS

Vaya.

LEOPOLDO

Dom la má.

TOMÁS

Senyoret...

LEOPOLDO

Aixís, apreta fort.

TOMÁS

(Volst'hi jugar que 'm fará saltar las llágrimas!...)

LEOPOLDO

Encare estás dret?

TOMÁS

Si no estich cansat.

LEOPOLDO

No hi fa res. Seu.

TOMÁS

Ja que vosté ho vol... (*Seu.*)

LEOPOLDO

Això és; al meu costat. Y... contam, contam alguna cosa.

TOMÁS

Jo... qué puch contarli? Aquí no hi ha més novetat, segons diuhen, que 'l próxim casament de la senyoreta Victorina ab el seu cosí el senyoret Pepe.

LEOPOLDO

Eh! Qué dius?

TOMÁS

Sí, senyor, sí.

LEOPOLDO

(Ah! Deu meu!)

TOMÁS

Qué deya?

LEOPOLDO

Nó... res... Penso ¡qué desgraciat que sochl; tant que 'ls aprecio á tots, ¡y no poguerlos véurer! ¡Quín pervindre m' espera, pobre de mi!

TOMÁS

Bah! no hi pensi ab això.

LEOPOLDO

Sense vista!...

TOMAS

Y qué? no 'm té á mi?.. Jo soch capás de ferli uua explicació tan exacte de quant el rodeja, que pera res la trobi á faltar.

LEOPOLDO

Ets molt generós!

TOMÁS

Vol saber ahónt se troba? Donchs, escolti: Estém en un salonet que pot ben calificarse de petit museo de pinturas.

LEOPOLDO

Ah!...

TOMÁS

Precisament á la dreta, y junt á la porta d' entrada, sobressurt un quadro... vaja el que vosté va pintar... El retrato de la senyoreta, recorda?

LEOPOLDO

Sí...

TOMÁS

Sembla qu' era ahir y ja fa quatre anys.

LEOPOLDO

Encare 'l guardan?

TOMÁS

Ja ho crech; y poch que l' aprecia tothom.

LEOPOLDO

Digas, digas.

TOMÁS

Continuo: Aquí, á l' esquerra es veu un hermós paissatje que també porta la firma de vosté. (*Se sent tocar la campana.*) Trucan á fora el reixat. (*Se aixeca.*)

LEOPOLDO

Ja obrirán: continúa.

TOMÁS

...Al costat d' aquest, hi há una aquarela que va pintar la senyoreta y...

LEOPOLDO

Qué represénta?

TOMÁS

No sé. Sols es veu una figura tota endolada mirant allá al lluny á unas montanyas...

LEOPOLDO

Y qué més?

TOMÁS

Després; enfront nostre, tením un quadro imponent, grandiós, que ocupa tot el pany de paret, y que representa un jurat en el precís moment de anar á donar el seu acertat é indiscutible fallo á una obra que... (*Això deu ser molt marcat, doncks el quadro es refereix al públich. En aquest moment se sent altre cop la campana.*) Altre cop? Veig que 'l Tonet fa el sort; tindré que anar á obrir...

LEOPOLDO

Ves, ves; no tingas ansia... Ja puch quedar un rato sol.

TOMAS

Ab el seu permís... (*Mutis dreta.*)

LEOPOLDO

No 't destorbis per mi. Si necessitas alguna cosa ja et cridaré.

TOMÁS

Aquí té 'l timbre. (*A la taula. Mutis.*)

LEOPOLDO

Gracias... si és cas... Oh! no será la meva má que se apoyi sobre ell. (*Pausa.*) Natural: joves els dos... plens de vida... y jo... Nó; jo no puch quedarme en aquesta casa; soch el polo oposat. ...Y si are qu'estich sol?... ¡Mare meva!... (*Pausa.*) No hi há més remey!... ¡Pobres amichs meus! Jo, sens saberho, sería la barrera que separaría vostres cors generosos!... ...¿Estaré sol?... Probém. (*Se aixeca.*) Tomás!... Tomás!... (*Cridant, pero nó ab veu molt alta.*) Respiro!... Ah! ¿sabré trobar la porta?... En Tomás ha dit... sí: á la dreta... Aixó és... per aquí... (*Trobantla.*) Sí; are... (*Toca un quadro.*) Un quadro! ...¿será el de la Victorina?... Nó, no ho és. Si pogués trobarlo... (*Busca per la paret.*) Tampoch... Are!: conech el march. Sí, sí: és ella! Prou me ho diu el cor!... Un bes nó més, ún... El primer y l' últim! (*Besantlo.*) Sérs benvolguts, per qui, sens recansa, donaría la sanch de las mevas venas. . ¡Adeu siau! Vos deixo; no vuy que la meva dissort cayga damunt vostre com planxa de plomb esclafant vostres hermosos idilis de amor! Jo, el desheretat de la sórt, apuraré aquesta vida mendigant de porta en porta, als acorts de l' Ave-María, un mós de pa sech que, remuliat ab llágrimas de fel, será l' aliment del que sols espera la mort com un bálsam que tanqui las feridas que las penas han obert á son pobre cor. (*Fa actitut*

de marxar y ensopega ab una cadira trovant el violí á sobre) Ah! El violí!... el meu únich amparo!... Are, valor! ...¡Adeu per sempre, niu de las més hermosas ilusións! ¡Adeu, Victorina, amor meu, adeu! Ja que no has pogut ser meva á la terra, si hi há una gloria y els meus martiris em fan digne d' ella: allá es junta. rán nostras ánimas per tota una eternitat!...

(*Agafa el violí, y com per instint, es dirigeix altre cop ahont hi hà el retrato de Victorina.*)

ESCENA IX

Dits; **PEPE**, que queda parat al veurer á LEOPOLDO ab el violí

PEPE

(Eh? Qué vol dir aixó?...)

LEOPOLDO

(*Besant el quadro.*) ¡Fins al cel, vida de la meva vida! (*Es dirigeix á la porta. Pepe, que comprén la acció d' en Leopoldo, s' interposa.*) Amichs!... Trossos del meu cor! (*Ab un crit de l' ánima.*) ¡¡Adeu siau!!

PEPE

(*Mirantlo y ab gran energía.*) Qué fas?

LEOPOLDO

Oh!

PEPE

Mal amich! Ingrat! ¿Aquesta es la amistat que varem jurarnos un día? Digas!... mil voltas mal amich, digas!

LEOPOLDO

Pepe!...

PEPE

Sí, soch jo! Defénsat! (*Abrassantlo sempre.*)

LEOPOLDO

Deixme, deixme!

PEPE

Sí, ja ho sé: vols abandonarnos; no vols déurer res á ningú! Egoísta!...

LEOPOLDO

Amich, per pietat!

PEPE

Nó; si 't vuy aquí ab mi! Si vuy que siguis l' home més ditxós del món... si vuy que tot m' ho deguis á mi: l' amor, la vida, la gloria!... Si vuy que 'm deguis més que á n' els teus propis pares, més que á tothom, més... casi tant com deus á Deu!

LEOPOLDO

Pepe!... Per Deu!

PEPE

Sí, per Ell y per tu... ja ho he dit mil voitas! Tot, tot, tot!

(*Tota aquesta escena deu ser molt enèrgica per part de Pepe, y com fora de sí. A las últimas paraulas, obliga á Leopoldo á seurer en una cadira agafantlo per las solapas del xaqué.*)

LEOPOLDO

Gracias!... Gracias, amich del cor! (*Abrassantlo.*) Aixís!... Que felís soch!

ESCENA XI

Dits; VICTORINA

VICTORINA

Pepe!... Leopoldo! Qué passa?

PEPE y LEOPOLDO

Victorina! (*Leopoldo se aixeca.*)

VICTORINA

Y ploréu... Per Deu, no 'm feu patir! Qué teniu?

PEPE

Ja t' ho diré: En Leopoldo, vol deixarnos. No ens vol tenir al seu costat. Fuig de nosaltres, com las tenebras de la llum!

LEOPOLDO

Nó, nó; em quedaré.

VICTORINA

Sí!

PEPE

Are crech en l' amistat!

VICTORINA

(Sempre generós!) (*Per Leopoldo.*)

PEPE

(Quedas ab ell. No 'l deixis sol.) (*Mutis.*)

VICTORINA

Leopoldo!...

LEOPOLDO

Pobre Victorína! Per qué he vingut á pertorbar la teva ventura?...

VICTORINA

Aixó may! Vina aquí, al meu costat... Pobre amich!...

LEOPOLDO

Aixó és, amich. ¡Qué ¡ditjós em fan aquestas paraulas Per fi he trobat ánimas generosas que se han apietat de la meva desventura.

VICTORINA

Leopoldo!...

LEOPOLDO

Nó; aixís: com avans, amich, sempre amich; res més que amich...

VICTORINA

Ah! (*Plorant.*)

LEOPOLDO

Per qué ploras, amigueta meva?

VICTORINA

Nó...

LEOPOLDO

Sí. Qué podém ser més?... Quan vaig passar á Italia, ple 'l pensament d' ilusions, era un' altre cosa; fins podía ser un geni; hasta era possible crear, per tu, un trono de gloria!... Pero Deu no ho volgué, y al any d' ausencia aquets pobres ulls que sols vivían pera retratarse en els teus, s' extingiren poch á poch, deixant á la més trista desventura á n' aquell infelís

amant, que avuy, Victorina, es considera prou honrat, potser massa, que no 'l miris ab indiferencia.

(*Apareix Pepe á la porta esquerra.*)

VICTORINA

Qué vols dir?

LEOPOLDO

Que siguém dos bons...

VICTORINA

Esposos?...

PEPE

(*Desde la porta.*) (Ah!...)

LEOPOLDO

Victorina!...

VICTORINA

Sí; quan els teus hermosos ulls podían veurem, ¡quánt t' estimava!...

LEOPOLDO

Y ara?...

VICTORINA

Ara... impossible estimar més!

LEOPOLDO

(¿Será cert? Deu meu!)

PEPE

(Y jo dubtava...) (*Desde la porta.*)

LEOPOLDO

No puch admetrer tan sublim sacrifici. Els ángels no se han creat per mi...

VICTORINA

Leopoldo...

LEOPOLDO

No siguis tonteta; el que ahir podía ser tal volta un artista, are ja no és més que un trist mendigant. Olvidém... Deu...

VICTORINA

Deu vol que siga teva.

LEOPOLDO

Pensa...

VICTORINA

Que soch rica!

LEOPOLDO

Es...

VICTORINA

Que t' estimo!

LEOPOLDO

Oh! Desventurada! ¿No veus quín pervindre t' espera? ¡Soch cego, Victorina, soch cego!

(*Arrencant el plor.*)

ESCENA ÚLTIMA

Els mateixos; PEPE, JULIA, FERNANDO y ERNEST

PEPE

(*Ab un arranch.*) Ah! Jo, ab l' ajuda de Deu, faré que hi vegis!

TOTS

Oh!

VICTORINA

Pepe!...

LEOPOLDO

Será possible!...

JULIA

Sí; fesho, fill meu!

ERNEST

(¡Quín cor més hermós!)

VICTORINA

(Fesho y disposa de la meva existencia!)

PEPE

Ja ho he dit.

LEOPOLDO

Amich meu: ¡quánt et deuré si pots realisar els teus generosos propósits!... Si sapiguessis lo qu' és aquest dol etern!: ahir, un pervindre ple de goig, de gloria...; avuy...

PEPE

Avuy dius be: 'l dol; pero demá...

LEOPOLDO

Gracias!: el cor me ho diu: demá hi veuré, encare que sols siga pera besar las tevas petjadas.

FERNANDO

Oh! ¿qué no val aquesta noble acció!...

LEOPOLDO

Molt?

FERNANDO

Tot!

PEPE

Ho diu de cor?

FERNANDO

Sí.

PEPE

Está be. Donchs, en pago, espero que no 'm negaréu lo que vaig á demanar.

VICTORINA

Nó... nó .. (¡Ah!)

FERNANDO

Digas.

ERNEST *y* JULIA

(Veyám...)

PEPE

Que aquí, devant de tots, Victorina, juris ser la esposa de 'n Leopoldo.

JULIA *y* LEOPOLDO

Oh!

VICTORINA

Pepe!... ¡Ho juro!

JULIA

Jo creya que tu...

PEPE

Jo!... (No puch més!) Jo?... No em perteneixo... Jo em dech á la Ciencia; jo em dech á la Humanitat.

(*Tirantse als brassos de D. Fernando.*)

FERNANDO

¡Pobre fill meu!

ERNEST

Creus que lograrás fácilment aquesta empresa?...

PEPE

N' estich segur, si és que la má de Deu vol dignars unirse á la de la Ciencia.

FERNANDO

Ell t' escolti.

PEPE

Sí, ho fará; perque jo li demanaré ab tal fervor... que...

FERNANDO

¿Ahónt vas?...

PEPE

Oh!... Deixim... Crech qu' ell me inspirará!... Hi vaig... sí... Are... are...

(*Mutis esquerra; precipitadament.*)

JULIA

¡Pepe!

LEOPOLDO

¿Qué passa?...

(*Tocan á dins, en el piano, l' Ave-María.*)

ERNEST

Ah!

JULIA

Ell!

VICTORINA

L' Ave-María!

LEOPOLDO

En Pepe!

FERNANDO

Sí; és ell, que prega á la Verge que l' inspiri pera cumplir ab son deber de sabi y de amich!

JULIA

Fill meu!

LEOPOLDO

(*A Victorina.*) Vina; ¿ahónt és? Aném, vuy besar sos peus...

VICTORINA

Aquí.

(*Agafa la má á Leopoldo; y al arribar á la porta, Pepe, desde dins, canta, acompanyat del piano.*)

LEOPOLDO Y VICTORINA

'Ah!... (*Al sentir el cant y cayent de genolls al peu de la porta.*)

FERNANDO

(*Abrassant á Julia y á Ernest.*) Amichs!

JULIA

Fill meu! Benehida l' hora que vaig donarte el ser!
(*Ab molt de goig.*)

ERNEST

Sí, germana meva!

FERNANDO

Are, are és quan deus estar orgullosa del teu fill! Ahir era digne dels homens; avuy ja és digne de Deu!

(*Baixa el teló pausadament, mentres continua seutintse el cant á dins.*)

FI

UNA PER